

Nr 64.

Av herr **Wagnsson**, om vissa ändringar i kungörelsen angående statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, och vid epileptikeranstalter.

I samband med framläggande av den utredning rörande ändrade grunder för statsbidrag till sinnesslö- och epileptikeranstalter, vilken hade anbefallts medicinalstyrelsen i anledning av statsutskottets uttalande rörande en vid 1937 års riksdag härom väckt motion, föreslog medicinalstyrelsen även vissa ändringar i kungörelserna rörande statsbidrag till sinnesslö- och epileptikeranstalter. Då Kungl. Maj:t emellertid — enligt vad som i årets statsverksproposition är upplyst — av däri anförda skäl uppskjutit granskningen av medicinalstyrelsens framställning om ändrade grunder för statsbidrag till sinnesslö- och epileptikeranstalter, har helt naturligt icke heller frågan om ändringar i ovannämnda kungörelse av Kungl. Maj:t upptagits till prövning.

Bland de föreslagna ändringarna ifråga finnas emellertid några, vilkas genomförande skulle bli till så stort gagn för sinnesslöskolorna, att de ej borde uppskjutas. Till dessa hör först och främst förslaget att ur kungörelsen rörande anstalter för bildbara sinnesslöa borttaga den nuvarande bestämmelsen att barns ålder vid intagning i sinnesslöskola ej får överstiga 12 år, om statsbidrag för detsamma skall kunna erhållas. Denna bestämmelse torde ha tillkommit i syfte att stimulera vederbörande att ej dröja längre med att anmäla ett sinnesslött barn till intagning i sinnesslöskola, men erfarenheten har visat att det alltsomoftast förekommer, att ett sinnesslött barn först efter nämnda ålder avskiljes från den vanliga skolan och anmäles till sinnesslöskolan. Att i sådana fall vägra intagning i denna kan ju ej vara riktigt, när fråga är om ett barn, som ännu befinner sig i skolåldern. Detta plägar ju i allmänhet icke heller ske, men det finnes icke något rimligt skäl för att icke staten skulle lämna det för elev i sinnesslöskolan sedvanliga bidraget, därför att eleven här mottages först under den senare skolåldern. Även den nu gällande bestämmelsen att statsbidrag icke får utgå till elev i sinnesslöskola mer än under högst 8 år har i praktiken visat sig olämplig, då det kan förekomma, att ett sinnesslött barn för sin utveckling kan hava gagn av längre tids skolutbildning, i all synnerhet sedan vid denna självverksamhetsprincipen i så hög grad kommit till användning som numera är fallet vid undervisningen i sinnesslöskolorna. Vidare har den nuvarande bestämmelsen, att ett sinnesslött barn icke skall få mottagas i sinnesslöskolan förr än efter fyllda 6 år, visat sig mycket olämplig, då den får till följd, att ett å anstalt för obildbara sinnesslöa intaget barn, som redan vid 4 à 5 års ålder

visar tydlig bildbarhet, dock får vistas tillsammans med de lägre stående sinnesslöa barnen och först efter fyllda 6 år blir överflyttat till sinnesslöskolan, för att ej statsbidraget skall förloras — fast ett sådant barn skulle ha vida större trevnad av att vistas bland skolbarnen och även hava gagn av att tidigare få börja deltaga i sinnesslöskolans kindergartenundervisning.

I detta sammanhang må erinras om att i den kungörelse angående statsbidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn, som blev utfärdad den 4 juni 1937, hava dylika restriktiva bestämmelser som de här ur kungörelsen angående statsbidrag till bland annat sinnesslöskolor anförda icke blivit intagna. I kungörelsen angående statsbidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn finnes sålunda ingen minimiålder för intagning i sådan anstalt fastställd och icke heller någon till vissa år begränsad maximitid för statsbidrags utgående, utan äro de enda restriktioner för statsbidrags utgående, som däri stadgas, att statsbidrag ej får utgå för den, som vid intagningen överskridit 17 års ålder och ej heller för intagen över 21 år. Icke heller dylika restriktiva bestämmelser lämpa sig emellertid för anstalter för bildbara sinnesslöa, då en stor mängd av dessa på grund av sin intellektuella undermålighet äro i behov av att efter skolutbildningens avslutande bli omhändertagna å arbetshem för sinnesslöa. Vid sådant förhållande torde det vara ändamålsenligast att utan några särskilda restriktiva bestämmelser låta sinnesslöanstaltens ledning bestämma, huruvida en till sinnesslöanstalt anmäld bildbar sinnesslö bör intagas i skolan eller å arbetshemmet och huru länge en i sinnesslöskolan intagen sinnesslö där bör kvarstanna, innan han överflyttas till arbetshem. En sådan ordning är redan rådande vid epileptikeranstalterna, i det att det icke finnes någon bestämmelse om maximiålder för intagning i epileptikerskola och icke heller någon bestämmelse om maximitid för statsbidrags utgående till elev i epileptikerskola.

Med stöd av vad här ovan blivit anfört får jag sålunda hemställa,

att riksdagen måtte besluta medgiva Kungl. Maj:t vidtaga sådan ändring i kungörelsen angående statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, och vid epileptikeranstalter, att bestämmelserna om minimiålder och om maximiålder för intagning samt om maximitid för statsbidrags åtnjutande för skolelev utgå.

Stockholm den 19 januari 1938.

Ruben Wagnsson.